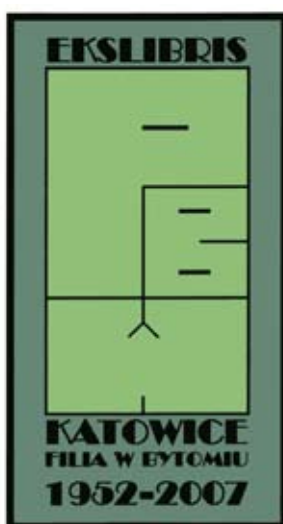

55 LAT
Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej
***im. Józefa Lompy* w Katowicach**
Filii w Bytomiu

*Uczyć się, aby wiedzieć
Uczyć się, aby działać
Uczyć się, aby żyć wspólnie
Uczyć się, aby być
(z raportu dla
UNESCO „Edukacja – jest w niej
ukryty skarb”)*

Bytom 2007

Wydawca:

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach,
Filia w Bytomiu

Autorzy: Bożena Zwierzyńska, Anita Góral

Współpraca: Joanna Ambroży

Publikacja sfinansowana ze środków budżetowych

Urzędu Marszałkowskiego

Województwa Śląskiego

ISBN 83-921212-3-6

Druk i oprawa:

Wszelkie prawa zastrzeżone

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	5
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. J. Lompy w Katowicach, Filia w Bytomiu w latach 1952-2007	6
Kalendarium	12
Działalność	13
Pracownicy	
Czytelnicy, czytelnictwo i księgozbiór w latach 1952-2007	19
Ekslibrisy	23
Blisko doradcy metodycznego. Z doświadczeń Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach, Filii w Bytomiu	25
Obraz ogólny	25
Współpraca z doradcą metodycznym ds. bibliotek szkolnych	26
Współpraca z doradcą metodycznym nauczania zintegrowanego	29
Podsumowanie	31
Edukacja obywatelska w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Katowicach, Filii w Bytomiu	32
Komputeryzacja Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach, Filii w Bytomiu	34
Współpraca Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach, Filii w Bytomiu z Biblioteką Narodową	39
Promocja biblioteki i czytelnictwa w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Katowicach, Filii w Bytomiu	42
Publikacje nauczycieli bibliotekarzy	42
Międzyszkolny Konkurs Czytelniczy „W świecie Jezycjady”	47
Konkurs plastyczny Ekslibris jubileuszowy Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach, Filii w Bytomiu	52
Bookcrossing	56
W stronę biblioteki jutra	59

Wprowadzenie

„Koncepcja edukacji przez całe życie jawi się jako klucz do bram XXI wieku” (Raport Delorsa). Myśl ta, podobnie jak motto niniejszej publikacji, trafnie oddają podstawę funkcjonowania nowoczesnego społeczeństwa, społeczeństwa wiedzy. Edukacja permanentna, z wykorzystaniem coraz doskonalszych, nowocześniejszych technologii informacyjnych i komunikacyjnych, oto rozwój społeczny i spełnienie jednostki.

Biblioteki pedagogiczne są bardzo ważnym ogniwem kształtującego się społeczeństwa wiedzy. Tworzą one największą w Polsce (ponad 350 tego typu placówek) sieć bibliotek specjalnych, o ogromnym potencjale. Choć podstawowym odbiorcą usług bibliotek pedagogicznych nadal pozostaje kształcący się i doskonalący się zawodowo nauczyciel, widoczne staje się dążenie do zaspokajania potrzeb i rosnących aspiracji edukacyjnych zróżnicowanych grup odbiorców. Pojawiła się nowa kategoria użytkowników wirtualnych. Oferta poszczególnych placówek jest jednak bardzo niejednorodna, zależna od wielu czynników, wśród których szczególnie istotne bywa osobiste zaangażowanie nauczycieli bibliotekarzy.

Na takim tle pozytywnie rysują się działania Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach, Filii w Bytomiu. Placówka nasza służy bytomianom – przede wszystkim, choć nie tylko – już od 55 lat. Gromadzimy, udostępniamy i popularyzujemy atrakcyjne zbiory, dysponujemy nowoczesnym, wysokiej jakości warsztatem informacyjnym, organizujemy warsztaty szkoleniowe. Staramy się diagnozować potrzeby środowiska, stale wzbogacamy swoją ofertę, zarówno w zakresie możliwości bezpośredniego zaspokajania potrzeb czytelniczych i informacyjnych naszych Czytelników, wspomagania pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczycieli, jak i zdalnego dostarczania informacji licznyim użytkownikom wirtualnym. Mamy nadzieję, że niniejsza, skromna publikacja skieruje w nasze progi kolejnych gości.

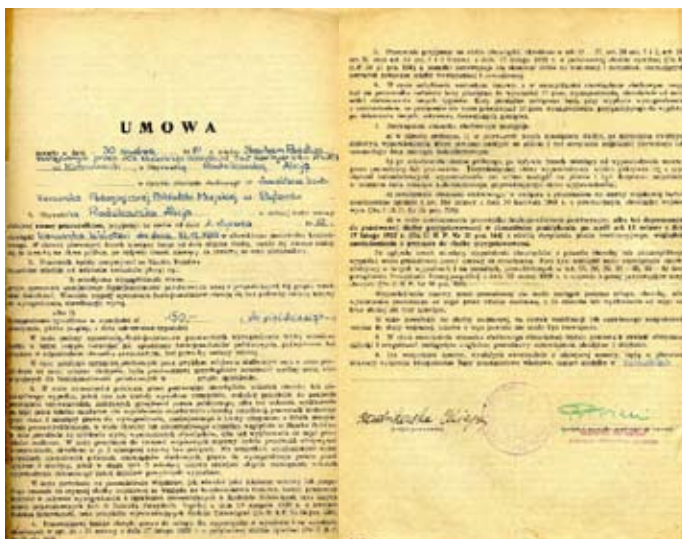
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. J. Lompy w Katowicach, Filia w Bytomiu w latach 1952-2007

Pedagogiczną Bibliotekę Miejską w Bytomiu utworzono 1 stycznia 1952 roku na podstawie Dziennika Urzędowego Ministra Oświaty nr 10/15 z 1951 r. poz. 115. Księgozbiór jej stworzyły połączone zbiory bibliotek: Związku Nauczycielstwa Polskiego i Inspektoratu Szkolnego.

Pierwszą kierowniczką bytomskiej biblioteki pedagogicznej według zachowanych dokumentów była Alicja Radzikowska.

Od początku swego istnienia bytomska biblioteka pedagogiczna służyła rozwijaniu i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych nauczycieli, wychowawców, pracowników pedagogicznych i oświatowych oraz studentów przygotowujących się do zawodu nauczycielskiego mieszkających lub pracujących w Bytomiu. Prowadziła działalność biblioteczną i informacyjno-bibliograficzną, niezbędną w procesie kształcenia i doskonalenia kadr pedagogicznych, stwarzała warunki dla rozwoju życia umysłowego i kulturalnego bytomskiego środowiska oświatowego.

W roku 1976 Ministerstwo Oświaty i Wychowania stworzyło sieć pedagogicznych bibliotek wojewódzkich z podległymi jej filiami. Tym samym bytomska placówka stała się filią Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach i zmieniła swą nazwę na **Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Katowicach, Filia w Bytomiu**.

Biblioteka przez długi czas borykała się z problemami lokalowymi, kilkakrotnie zmieniała swą siedzibę. W roku 1966 została przeniesiona do centrum miasta. Mieściła się kolejno w lokalach: przy ul. Parkowej 2 (1966-1971), na Placu Kościuszki 5 (1971-1978), a najdłużej, bo aż przez 19 lat (1978-1997) biblioteka funkcjonowała w lokalu przy ul. Dworcowej 36 (dawniej ul. 1 Maja).

Nieistniejąca już północna pierzeja Placu Kościuszki, nad widoczną na zdjęciu kawiarnią „Ludowa” lokal biblioteki

Źródło: Bytom powojenny 1945-2002 we wspomnieniach i na fotografii. Oprac. i red. J. Drabina. Bytom, 2002

O bytomskiej bibliotece pedagogicznej na łamach lokalnej prasy

W Bibliotece Pedagogicznej coraz większy ruch

Mieszkańcy się przy placu Kościuszki 5 Biblioteka Pedagogiczna cieszy się coraz większym powodzeniem. Aktywnie korzysta z jej bogatych zbiorów, liczących ponad 15 tysięcy tomów, prawie 600 osób. Daje to podstawę do twierdzenia, że biblioteka jest pod względem ilości czytelników, największą w mieście.

Biblioteka prowadzi działalność nie tylko w procesie kształcenia i doskonalenia kadry pedagogicznej, umożliwia korzystanie z bogatych zbiorów, tworząc warunki dla rozwoju liter., umysłowego i kulturalnego bytomian, nauczycieli i wychowawców.

Największą popularnością cieszą się przede wszystkim psychologiczne i metodyczne poradniki z zakresu filozofii i socjologii. Pomimo trudności lokalowych, braku czytelni i ciemoty, placówka odwołującą się do czytelników, znajdujących tutaj nie tylko potrzebną literaturę, ale i fachową radę poradnika.

Biblioteka Pedagogiczna zaprasza w poniedziałki i czwartki od godziny 8 do 13, a we wtorki, środy i piątki w godzinach od 8 do 18.

W Bibliotece Pedagogicznej

W Bibliotece Pedagogicznej w Bytomiu, przy placu Kościuszki 5, odbywa się w tym czasie – jak zwykle – w dniach 13 i 15 października, w dniach 14 i 15 października, w dniach 16 i 17 października, w dniach 18 i 19 października, w dniach 20 i 21 października, w dniach 22 i 23 października, w dniach 24 i 25 października, w dniach 26 i 27 października, w dniach 28 i 29 października, w dniach 30 i 31 października, w dniach 1 i 2 listopada, w dniach 3 i 4 listopada, w dniach 5 i 6 listopada, w dniach 7 i 8 listopada, w dniach 9 i 10 listopada, w dniach 11 i 12 listopada, w dniach 13 i 14 listopada, w dniach 15 i 16 listopada, w dniach 17 i 18 listopada, w dniach 19 i 20 listopada, w dniach 21 i 22 listopada, w dniach 23 i 24 listopada, w dniach 25 i 26 listopada, w dniach 27 i 28 listopada, w dniach 29 i 30 listopada, w dniach 31 października i 1 listopada.

Propozycje dla inżynierów ale nie tylko

W Bibliotece Pedagogicznej w Bytomiu, przy placu Kościuszki 5, odbywa się w tym czasie – jak zwykle – w dniach 13 i 15 października, w dniach 14 i 15 października, w dniach 16 i 17 października, w dniach 18 i 19 października, w dniach 20 i 21 października, w dniach 22 i 23 października, w dniach 24 i 25 października, w dniach 26 i 27 października, w dniach 28 i 29 października, w dniach 30 i 31 października, w dniach 1 i 2 listopada, w dniach 3 i 4 listopada, w dniach 5 i 6 listopada, w dniach 7 i 8 listopada, w dniach 9 i 10 listopada, w dniach 11 i 12 listopada, w dniach 13 i 14 listopada, w dniach 15 i 16 listopada, w dniach 17 i 18 listopada, w dniach 19 i 20 listopada, w dniach 21 i 22 listopada, w dniach 23 i 24 listopada, w dniach 25 i 26 listopada, w dniach 27 i 28 listopada, w dniach 29 i 30 listopada, w dniach 31 października i 1 listopada.

TYCIE BYTOMSKIE 5

PEDAGOGICZNA BIBLIOTEKA
Wojewódzka Filia w Bytomiu
ZOSTAŁA PRZENIESIONA
Z PLACU KOŚCIUSZKI 5 NA UL. 1 MAJA 36.
Czynna codziennie w godz. od 8.00 — 19.00, w soboty od 8.00 — 13.00.

W lokalu przy ul. 1 Maja (później ul. Dworcowej)

● Książki w sprzedaży

*„Zbiornik Głównego Wydziału Pedagogicznego
Instytutu Pedagogicznego. Nr 10, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600,*

Przepraszam, że w kłopoty wyprzedziłaś moją się przed wyprawą. Wierzę, że nie pożałujesz, gdyż uścisnę cię w przytulnym ramieniu i będę cię całować. Wierzę, że nie pożałujesz, gdyż uścisnę cię w przytulnym ramieniu i będę cię całować. Wierzę, że nie pożałujesz, gdyż uścisnę cię w przytulnym ramieniu i będę cię całować.

[illegible]

Spreads the Fringe
to **Stimulate** **Investing**
in **Small** **Businesses**

[illegible]

© 2010 by the author(s). All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or by any information storage or retrieval system, without permission in writing from the publisher, Cambridge University Press.

Zbiornik

BOTTOM Of great depth W. Woods Middle school

Wykazuje ona Wyprowadzenie Biblioteki Pedagogicznej w
(Białym) prokuraturze wojewódzkiej w Białym. Wykazuje ona

Do knjižnice červec Biblioteka Pedago-

Biblioteka pedagogiczna wyprowadza się do Łagiewnik 5.08.97r

Do hotelu „Hutnik” w dzielnicy

BYTOM, 0 godz. 11.00

Dotychczasowe pomieszczenia w centrum Ryłtona biblioteka podzieliła na cztery części: magazyn, czytelnię, kawiarnię i biuro.

ment", właścicielem hotelu "Huteik" w Kantonach. Wziął

Ostatecznie doszło do podpisa-
nia umowy z piekarską Spół-
dzielnią Mieszkaniową. Dla-
czego? Potrzebne im książki z chwilą
rozpoczęcia nowego roku akade-
mickiego. (zmar)

Budynek przy ul. Armii Krajowej 54B

*Wejście do biblioteki
(na zdjęciu A. Góral)*

Wypożyczalnia

D. Szalich w Wypożyczalni

Księgozbiór podręczny w Wypożyczalni

Katalogi biblioteczne: alfabetyczny i systematyczny wg UKD

Kartoteka zagadnieniowa

B. Zwierzyńska w pokoju opracowań

K. Michalak w pokoju szkoleń

T. Malina w jednym z magazynów

Z lokalu, mieszczącego się w ścisłym centrum miasta przy ul. Dworcowej, biblioteka po 19 latach musiała się wyprowadzić, ponieważ dostała wypowiedzenie umowy najmu od nowych, prywatnych właścicieli kamienic. W związku z tym, tylko dzięki staraniom ówczesnego kierownika filii, po wielu trudnych miesiącach poszukiwań i walki, biblioteka znalazła nową siedzibę w Bytomiu Łagiewnikach przy ul. Armii Krajowej 54 B, gdzie funkcjonuje od września 1997 r.

Kalendarium

- 1951 Powstanie, na mocy Dziennika Urzędowego Ministra Oświaty nr 10/15 z 1951 r. poz. 115, Pedagogicznych Bibliotek Wojewódzkich, organizujących sieć bibliotek na swoim terenie.
- 1952 Powołanie Pedagogicznej Biblioteki Miejskiej w Bytomiu, wykorzystanie do jej utworzenia księgozbioru podręcznego Inspektoratu Oświaty w Bytomiu.
- 1957 Przekazanie bibliotece księgozbioru biblioteki Związku Nauczycielstwa Polskiego (1852 woluminów).
- 1966 Przeprowadzka biblioteki pedagogicznej do budynku Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Bytomiu (ul. Parkowa 2).
- 1971 Przeprowadzka biblioteki do lokalu w centrum Bytomia (pl. Kościuszki 5), sąsiadującego z siedzibą Związku Nauczycielstwa Polskiego.
- 1976 Decyzją Ministra Oświaty i Wychowania zmiana statutu i nazwy bytomskiej biblioteki pedagogicznej na ***Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach, Filia w Bytomiu.***
- 1977 Przejęcie księgozbioru likwidowanej biblioteki Towarzystwa Krzewienia Kultury Świeckiej (577 woluminów).
- 1978 Początek prowadzenia katalogu centralnego działów nauczycielskich bibliotek szkół bytomskich.
Przeprowadzka Filii PBW w Bytomiu do lokalu przy ul. 1 Maja 36 (obecna ul. Dworcowa).
- 1990 Starania o pozyskanie dodatkowej powierzchni dla Filii PBW w Bytomiu, zakończone sukcesem, remont i adaptacja pomieszczeń do potrzeb biblioteki.
- 1991 Przejęcie obsługi administracyjno-ekonomicznej biblioteki przez Dyрекcję PBW w Katowicach.
- 1997 Walka o nową siedzibę dla biblioteki .
Przeprowadzka do nowego lokalu w Bytomiu przy ul. Armii Krajowej 54B.
- 2001 Otrzymanie sprzętu komputerowego oraz zintegrowanego systemu bibliotecznego Libra.
- 2002 Początek procesu komputeryzacji Filii PBW w Bytomiu.
- 2004 Udostępnienie komputerowej bazy danych czytelnikom i rozpoczęcie komputerowego udostępniania zbiorów.
- 2007 Jubileusz 55-lecia PBW w Katowicach, Filii w Bytomiu.

Działalność

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Katowicach, Filia w Bytomiu, podobnie jak wszystkie biblioteki pedagogiczne w kraju, służy w szczególności potrzebom kształcących się i doskonalących się nauczycieli, studentów przygotowujących się do zawodu nauczyciela oraz słuchaczy zakładów kształcenia nauczycieli. Jest biblioteką o charakterze naukowym działającą na terenie Bytomia, a jej zbiory są powszechnie dostępne dla mieszkańców miasta.

Obecnie bytomska biblioteka pedagogiczna jest jedną z 17 filii Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach i działa na podstawie:

- Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jednolity Dz. U. z 1997 r., Nr 56 poz. 357 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 1998 r., Nr 91, poz. 576 z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. z 1997 r., Nr 85, poz. 539 z późn. zm.);
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 kwietnia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych (Dz. U. z 2003 r., Nr 89, poz. 824);
- Statutu Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach.

Od 55 lat Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Katowicach, Filia w Bytomiu służy nauczycielom i studentom mieszkającym, pracującym lub uczącym się w Bytomiu oraz bytomskiemu środowisku oświatowemu.

Filia PBW w Bytomiu gromadzi i udostępnia:

- literaturę z zakresu pedagogiki, psychologii i nauk pokrewnych;
- publikacje naukowe i popularnonaukowe z różnych dziedzin wiedzy, objętych ramowymi planami nauczania;
- literaturę piękną i dzieła klasyki światowej oraz książki z zestawu lektur dla ucznia;
- piśmiennictwo z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej;
- programy nauczania i podręczniki szkolne;
- materiały dotyczące problematyki oświatowej regionu;
- materiały dotyczące edukacji regionalnej, europejskiej i ekologicznej, wychowania komunikacyjnego, organizacji i zarządzania szkolnictwem oraz przemian w systemie oświaty.

Rozbudowany warsztat informacyjno-bibliograficzny biblioteki tworzą:

- KOMPUTEROWA BAZA DANYCH
 - katalogi: alfabetyczny, tytułowy, rzeczowy wg UKD oraz przedmiotowy;
 - katalog tytułowy i przedmiotowy czasopism;
 - kartoteka zagadnieniowa;
- WARSZTAT TRADYCYJNY
 - katalog alfabetyczny;
 - katalog systematyczny wg UKD;
 - katalog czasopism;
 - katalogi pomocnicze: dokumentów elektronicznych, dokumentów audiowizualnych, serii wydawniczych, Silesiaca;
 - kartoteka zestawień bibliograficznych;
 - kartoteka osobowa;
 - kartoteka „Prace nauczycieli bytomskich”;
 - bibliograficzna kartoteka zagadnieniowa.

Biblioteka pedagogiczna w Bytomiu, wychodząc naprzeciw potrzebom środowiska oświatowego, prowadzi szeroką działalność instrukcyjno-metodyczną, stosując różnorodne jej formy. Działalność ta zasadniczo koncentruje się wokół następujących zadań: promowania edukacji czytelniczej i medialnej, wspierania bibliotekarzy szkolnych w zakresie doskonalenia warsztatu bibliotekarskiego, współpracy z doradcami metodycznymi oraz wspierania nauczycieli w organizacji zajęć dydaktycznych i doskonaleniu zawodowym.

Od wielu lat Filia PBW w Bytomiu, przy współpracy z bytomskimi doradcami metodycznymi, organizuje warsztaty i konferencje metodyczne dla nauczycieli szkół bytomskich. Organizuje również lekcje biblioteczne i konkursy dla młodzieży szkół bytomskich oraz prowadzi indywidualne konsultacje dla bibliotekarzy szkolnych. Ponadto w bibliotece systematycznie organizowane są praktyki zawodowe dla studentów Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego. Opracowywane są tematyczne zestawienia bibliograficzne, bibliografie oraz wykazy i recenzje nowości wydawniczych, zgodne z potrzebami czytelniczymi i informacyjnymi użytkowników biblioteki.

Nauczyciele bibliotekarze bytomskiej filii ustawicznie kształcą się poprzez udział w różnorodnych formach zewnętrznego i wewnętrznego doskonalenia zawodowego oraz poprzez samokształcenie. Zdobywają kolejne stopnie awansu zawodowego nauczycieli. Nieustannie dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem z współpracownikami, między innymi poprzez organizację szkoleń w ramach spotkań wewnątrzbibliotecznego zespołu samokształceniowego Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach oraz udzielanie licznych porad i konsultacji indywidualnych, drogą telefoniczną bądź elektroniczną.

W styczniu 2002 roku rozpoczął się proces komputeryzacji Filii PBW w Bytomiu, w wyniku którego od początku roku 2004 zbiory biblioteczne wypożycza się komputerowo, a **biblioteka jest w pełni skomputeryzowaną placówką.**

Pracownicy

Kierownicy bytomskiej biblioteki pedagogicznej w latach 1952 – 2007

1952 – 1953 - Alicja Radzikowska

1953 – 1957 - Kazimiera Kowal

1957 – 1966 - Leokadia Stępień

1966 – 1975 - Halina Czarnecka

1976 – 1985 - Maria Branicka

1985 – 2006 - Kazimiera Michalak

2006 – - Anita Góral

Pracownicy pedagogiczni w latach 1952 – 2006
(w kolejności alfabetycznej)

Maria Branicka
Beata Burdzik
Halina Czarnecka
Zofia Kosokowa
Kazimiera Kowal
Genowefa Kuczera
Janina Majcher
Teresa Malina
Kazimiera Michalak
Barbara Miketa

Iwona Orlacz
Krystyna Piątek
Beata Pitula
Izabela Podstawska
Alicja Radzikowska
Leokadia Stępień
Janina Szastaczyńska
Elżbieta Trzeba
Barbara Tworeszczuk
Kazimiera Wicińska

Pracownicy w roku jubileuszowym

Obecnie w bibliotece zatrudnionych jest pięciu nauczycieli bibliotekarzy oraz jeden pracownik obsługi. Ponadto od 2005 r. Filia PBW w Bytomiu, w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Bytomiu, organizuje staże dla bezrobotnych z terenu Bytomia na stanowisku informatyka i konserwatora.

Nauczyciele bibliotekarze Filii PBW w Bytomiu:

- **Anita Góral** – kierownik filii, nauczyciel dyplomowany. W bibliotece pracuje od 1 września 1997 roku. Od 1 października 2006 r. jest kierownikiem filii. Zajmuje się głównie administracyjno-ekonomiczną stroną funkcjonowania Filii PBW w Bytomiu. Ponadto w ramach współpracy z bytomskim doradcą metodycznym ds. bibliotek szkolnych organizuje i prowadzi konferencje oraz warsztaty dydaktyczne dla bibliotekarzy szkolnych, a także opracowuje materiały bibliograficzne i szkoleniowe. Organizuje zajęcia z przysposobienia biblioteczno-informacyjnego dla młodzieży szkół bytomskich. Administruje i redaguje stronę internetową Filii PBW w Bytomiu. Promuje bibliotekę w środowisku lokalnym. Jako członek Rady Biblioteki oraz Zespołu ds. mierzenia jakości pracy PBW w Katowicach aktywnie działa na rzecz całej PBW.
- **Joanna Ambroży** – nauczyciel mianowany. W filii pracuje od 1 września 2006 roku, zajmuje się opracowywaniem wydawnictw zwartych. Rozbudowuje komputerowe i tradycyjne katalogi - alfabetyczny, tytułowy, przedmiotowy oraz rzeczowy wg UKD. Opracowuje zestawienia bibliograficzne zgodne z potrzebami użytkowników biblioteki. Prowadzi zajęcia z przysposobienia biblioteczno-informacyjnego dla uczniów szkół bytomskich.
- **Wioleta Podolak** – nauczyciel stażysta. W bibliotece pracuje od 1 października 2006 roku. Zajmuje się opracowaniem czasopism oraz artykułów z wydawnictw ciągłych w komputerowej kartotece zagadnieniowej. Prowadzi tradycyjny i komputerowy katalog czasopism. Opracowuje dokumenty elektroniczne.

- **Dorota Szalich** – nauczyciel mianowany. W filii pracuje od 1 września 1988 roku, zajmuje się głównie opracowywaniem wydawnictw zwartych oraz zbiorów audiowizualnych. Rozbudowuje i melioruje tradycyjne katalogi kartkowe - alfabetyczny i systematyczny wg UKD. Tworzy komputerowe katalogi - alfabetyczny, tytułowy, przedmiotowy oraz rzeczowy wg UKD. Opracowuje adnotowane wykazy nowości pedagogicznych.
- **Bożena Zwierzyńska** – nauczyciel mianowany. W bibliotece pracuje od 1 września 1987 roku. Prowadzi bibliograficzną kartotekę zagadnieniową (tradycyjną i komputerową), sporządza recenzje nowości i adnotowane zestawienia bibliograficzne. Zajmuje się organizacją konferencji metodycznych, prowadzi warsztaty dydaktyczne dla nauczycieli-bibliotekarzy. Organizuje konkursy czytelnicze dla młodzieży szkół bytomskich. Współpracuje z doradcą metodycznym ds. bibliotek szkolnych oraz z doradcą metodycznym nauczania zintegrowanego. Publikuje materiały metodyczne i bibliograficzne w ogólnopolskich czasopismach społeczno-pedagogicznych i metodycznych oraz w bibliotekarskim serwisie internetowym. Redaguje stronę internetową Filii PBW w Bytomiu. Jest członkiem Zespołu ds. Języka Haseł Przedmiotowych PBW w Katowicach.

Jako pracownik obsługi w charakterze sprzątaczkii zatrudniona jest Pani **Stefania Stpółkowska**, która od kilku lat dba nie tylko o czystość i porządek w bibliotece, ale i o księgozbiór, który systematycznie konserwuje i naprawia.

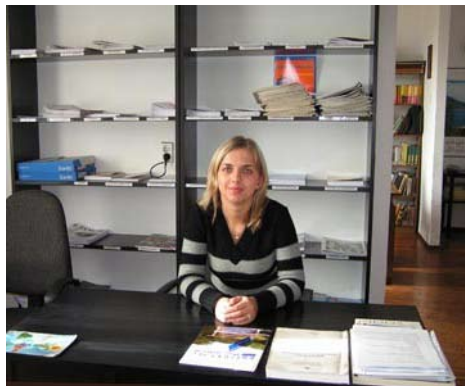
Joanna Ambroży

Bożena Zwierzyńska

Dorota Szalich

Wioleta Podolak

*Jedno z tradycyjnych spotkań pracowników pedagogicznych (byłych i obecnych)
z okazji Dnia Edukacji Narodowej*

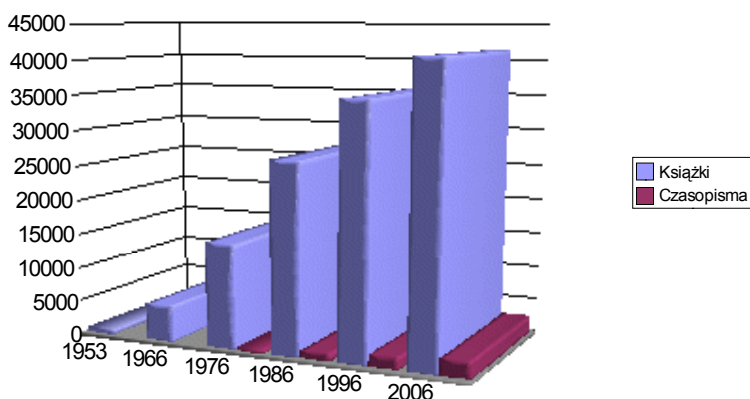
*stoją (od lewej): K. Michalak, B. Zwierzyńska, D. Szalich, A. Góral
siedzą: G. Kuczera, T. Malina, K. Piątek, I. Podstawska*

Czytelnicy, czytelnictwo i księgozbiór w latach 1952-2007

Z pierwszego okresu pracy bytomskiej biblioteki pedagogicznej niestety brakuje dokładnych danych statystycznych dotyczących czytelników, księgozbioru oraz wypożyczeń. Dopiero od 1976 roku prowadzono szczegółową statystykę pozwalającą na analizę danych. W początkowym okresie funkcjonowania biblioteki, w latach 1953-1966, odnotowano sześciokrotny, a w latach 1966-1976 trzykrotny wzrost księgozbioru, powiększanego poprzez zakup książek oraz pozyskiwanie zbiorów z innych bibliotek. Ten wzrost należy tłumaczyć potrzebą

gromadzenia księgozbioru dla nowo powstałej biblioteki. W dalszych latach obserwujemy stałe powiększanie się księgozbioru przy równoczesnej specjalizacji dziedzinowej z zakresu: pedagogiki, psychologii, socjologii i nauk pokrewnych. Księgozbiór był także wzbogacany o specjalistyczne czasopisma, których oferta wzrosła gwałtownie w latach 1976-1986.

Wykres 1.

Księgozbiór

Księgozbiór		
Rok	Książki	Czasopisma
1953	881	brak danych
1966	5359	brak danych
1976	15190	393
1986	27217	1220
1996	35617	1829
2006	41255	2474

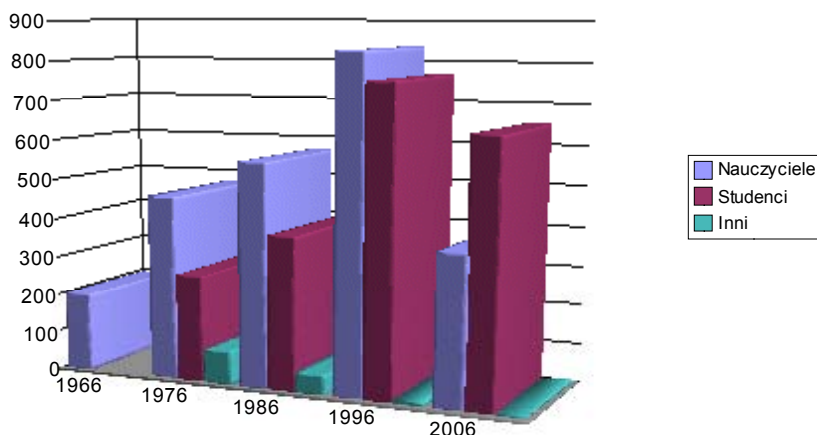
Liczne przeprowadzki, do których zmuszona była biblioteka w okresie swojego funkcjonowania, narażały księgozbiór na zniszczenie, a także niejednokrotnie, na zaginięcie pojedynczych egzemplarzy.

W chwili obecnej (6 października 2007 r.) księgozbiór biblioteki kształtuje się następująco: 44 417 woluminów wydawnictw zwartych, 2784 woluminów wydawnictw ciągłych, 211 dokumentów audiowizualnych i 103 elektronicznych.

W latach 1967-70 zwiększyła się liczba wypożyczeń oraz ilość czytelników. Zmiana siedziby biblioteki na lokal w centrum Bytomia (pl. Kościuszki 5 w 1971 r.), pomimo wielu – początkowo – technicznych utrudnień w funkcjonowaniu biblioteki, przyniosła wzrost wypożyczeń oraz liczbę zarejestrowanych czytelników (w 1971 r.: 4 tys. wypożyczeń oraz 500 zarejestrowanych czytelników). Kolejna przeprowadzka w 1978 r. do lokalu przy ul. 1 Maja 36, w sąsiedztwie Związku Nauczycielstwa Polskiego, również wpłynęła pozytywnie na wzrost czytelnictwa, które osiągnęło w 1996 r. szczytową liczbę 1610 zarejestrowanych czytelników oraz 15591 wypożyczeń. Newralgicznym rokiem dla funkcjonowania biblioteki był rok 1997. Od tego roku można zaobserwować spadek czytelnictwa, a co za tym idzie również wypożyczeń, co spowodowane było najpierw zamknięciem biblioteki z powodu przeprowadzki i remontu nowego lokalu, a później lokalizacją nowej siedziby z dala od centrum miasta w dzielnicy Łagiewniki.

Wykres 2.

Czytelnicy

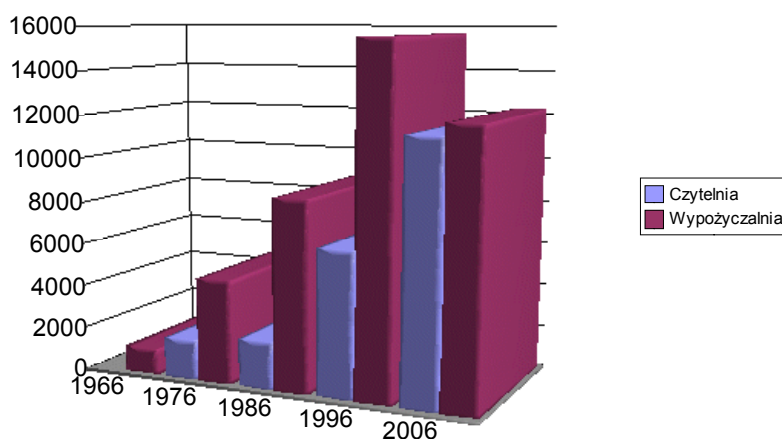
Rok	Czytelnicy			
	Ogółem	Nauczyciele	Studenci	Inni
1966	200	200	brak danych	brak danych
1976	829	468	274	87
1986	1008	566	390	52
1996	1610	833	766	11
2006	1036	379	650	7

Działalność instrukcyjno-metodyczna oraz promocyjna prowadzona przez nauczycieli bibliotekarzy Filii PBW w Bytomiu, skierowana do lokalnego środowiska oświatowego przez kolejne lata, wpłynęła na zgromadzenie się wokół biblioteki grupy stałych czytelników. W efekcie wzrosła liczba czytelników będących nauczycielami, ale także i studentów, zmalała natomiast liczba osób przypadkowych, odwiedzających bibliotekę.

Analizując dane statystyczne Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej, Filii w Bytomiu zauważyć można wzrost liczby udostępnionych zbiorów, zarówno tych wypożyczanych na miejscu, jak i tych wypożyczanych na zewnątrz. Szczególnie przychylny pod tym kątem okres to lata 1971-1996. Biblioteka była wtedy zlokalizowana w ścisłym centrum Bytomia, co korzystnie wpłynęło na wzrost wypożyczeń.

Wykres 3.

Wypożyczenia

Rok	Wypożyczenia	
	Czytelnia	Wypożyczalnia
1966	brak danych	1214
1976	1873	4807
1986	2222	8753
1996	6659	15591
2006	11672	12226

W latach 1997-98 nastąpił wyraźny spadek czytelnictwa, sięgający 6607 wypożyczeń na zewnątrz i 8635 pozycji udostępnionych w czytelni. Było to spowodowane wspomnianym już zamknięciem biblioteki z powodu przeprowadzki i remontu nowej siedziby. W kolejnych latach tj. od 1999 roku powoli wzrastała ilość wypożyczeń, z niewielkim spadkiem w ciągu ostatnich trzech lat (tj. 2004-2006), spowodowanym ogólnospołecznym stanem czytelnictwa w Polsce oraz obecną, niezbyt korzystną, lokalizacją biblioteki.

Ekslibrisy

***EKSLIBRIS** jest najwłaściwszym i najszlachetniejszym sposobem oznaczenia własności książki, gdyż jako miniaturowe dzieło sztuki graficznej budzi uczucia estetyczne, będąc jednocześnie dowodem kultury jej właściciela. Istota ekslibrisu związana jest więc z umiłowaniem książki, z poziomem kulturalnym człowieka i podkreśla więź istniejącą między książką a jej właścicielem, którego imię i nazwisko widnieją na znaku graficznym.*

Marian Jan Wojciechowski „Ekslibris godło bibliofila” Wrocław 1978

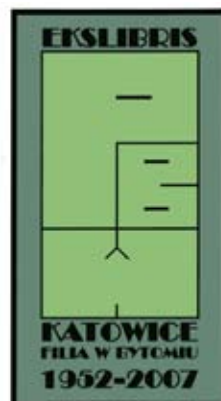
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Katowicach, Filia w Bytomiu posiada trzy ekslibrisy. Oprócz głównego, opracowanego przez jednego z czytelników biblioteki w 1993 roku, dwa ekslibrisy jubileuszowe, opracowane z okazji 30-lecia i 55-lecia istnienia naszej filii.

1982 r.

1993 r.

2007 r.

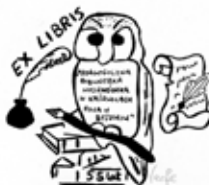
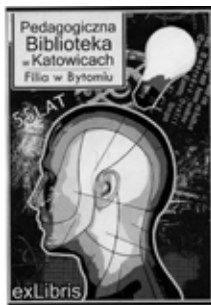
**Z prac nadesłanych na konkurs plastyczny
Eklibris jubileuszowy Pedagogicznej Biblioteki
Wojewódzkiej w Katowicach, Filii w Bytomiu**

Pedagogiczna Biblioteka
Wojewódzka w Katowicach
Filia w Bytomiu

Ex Libris

Jubileusz

Blisko doradcy metodycznego. Z doświadczeń Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach, Filii w Bytomiu

Obraz ogólny

Wśród podstawowych zadań współczesnej biblioteki pedagogicznej istotne miejsce zajmuje wspomaganie pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz doskonalenia zawodowego nauczycieli. Jest oczywiste, że efektywnej realizacji tego zadania sprzyja bliska współpraca z systemem doradztwa metodycznego. Można nawet posunąć się do stwierdzenia, że współpraca taka jest niezbędnym warunkiem, a zarazem świadectwem wysokiej jakości pracy biblioteki.

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Katowicach, Filia w Bytomiu już od wielu lat przywiązuje szczególną uwagę do współpracy z doradcami metodycznymi nauczycieli szkół bytomskich. Współpraca ta dotyczy rozmaitych aspektów pracy nauczycielskiej i przybiera różnorodne formy, zależnie od bieżących potrzeb, możliwości i zaangażowania wszystkich stron.

Znaczna rozbudowa naszej oferty związana była z wprowadzeniem reformy oświaty, która wyzwoliła zwiększone zainteresowanie doskonaleniem zawodowym, a tym samym większe zapotrzebowanie na wsparcie ze strony bibliotek pedagogicznych. W październiku 2000 r. mieliśmy przyjemność zaprosić grono doradców metodycznych gminy Bytom do bliższego współdziałania – na zorganizowanej w naszej siedzibie konferencji, zatytułowanej „**Formy współpracy biblioteki pedagogicznej z doradcami metodycznymi**”. Spotkanie zaowocowało szeregiem wspólnych działań, wśród których znalazły się m.in.:

- warsztaty dydaktyczne dla bibliotekarzy szkolnych;
- warsztaty dydaktyczne dla nauczycieli matematyki, połączone z prezentacją prac plastycznych pedagogów (przepiękne wystawki „Origami” i „Nitką malowane”);
- cykl warsztatów dydaktycznych dla nauczycieli matematyki, chemii i edukacji wczesnoszkolnej, połączonych z prezentacjami najnowszych programów nauczania, podręczników i poradników metodycznych (z udziałem przedstawicieli takich wydawnictw jak WSiP, Nowa Era, Res Polona, Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, MAC, JUKA, Wydawnictwo Edukacyjne ADAM);

- warsztaty dotyczące awansu zawodowego dla różnych grup nauczycieli organizowane wspólnie z Regionalnym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach;
- lekcje biblioteczne dla uczniów szkół bytomskich.

W chwili obecnej ściśle współpracujemy z **doradcą metodycznym ds. bibliotek szkolnych – Gabriellą Gmerek-Binięk**; systematyczna, wieloaspektowa współpraca ma również miejsce z **doradcą metodycznym nauczania zintegrowanego – Violetką Niesler**. Z naszych usług korzystali również doradcy metodyczni nauczycieli matematyki, fizyki, chemii, języka polskiego.

Współpraca z doradcą metodycznym ds. bibliotek szkolnych

Wieloletnie kontakty PBW w Katowicach, Filii w Bytomiu z doradcą metodycznym bytomskich nauczycieli bibliotekarzy zacieśniły się jesienią 2000 roku. Wówczas to rozpoczęliśmy stopniowe wypracowywanie nowych form współpracy, tworząc ofertę, w której każdy bibliotekarz szkolny mógł znaleźć coś dla siebie.

Nakreślone wspólnie cele współpracy to przede wszystkim:

- wspomaganie pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczycieli szkół bytomskich, w szczególności w zakresie realizacji ścieżki międzyprzedmiotowej „Edukacja czytelnicza i medialna”;
- doskonalenie zawodowe nauczycieli bibliotekarzy;
- wspomaganie pracy doradcy metodycznego;
- promocja działalności biblioteki i jej zbiorów.

Realizacja celu pierwszego odbywa się z wykorzystaniem różnorodnych form pracy z młodzieżą szkolną. Do tej pory były to:

- zajęcia z przysposobienia biblioteczno-informacyjnego prowadzone przez nauczycieli bibliotekarzy Filii PBW w Bytomiu;
- międzyszkolna impreza czytelnicza (2 edycje konkursu czytelniczego „W świecie JEŻYCJADY”, dotyczącego cyklu powieściowego Małgorzaty Musierowicz);
- międzyszkolny konkurs plastyczny („Ekslibris jubileuszowy Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej Filii w Bytomiu”).

W ramach współpracy w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli bibliotekarzy w naszej filii w ostatnich latach zrealizowano:

- szereg warsztatów dydaktycznych o następującej tematyce:
 - Sporządzanie tematycznych zestawień bibliograficznych,
 - Media i ich dydaktyczna rola we współczesnym społeczeństwie,
 - Katalogowanie alfabetyczne dokumentów elektronicznych o dostępie lokalnym,
 - Opracowanie wydawnictw ciągłych i artykułów z czasopism,
 - Metodyka organizacji zajęć grupowych z czytelnikiem,
 - Prowadzenie bibliograficznej kartoteki zagadnieniowej w bibliotece szkolnej,
 - Język haseł przedmiotowych. Metodyka tworzenia haseł przedmiotowych.

Efektem prowadzonych warsztatów było m.in. opracowanie wielu materiałów dydaktycznych i szkoleniowych dla bibliotekarzy szkolnych.

- zatwierdzony i wpisany do rejestru Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach **autorski program dydaktyczny „Opracowanie formalne zbiorów bibliotecznych. Sporządzanie opisu bibliograficznego różnych typów dokumentów oraz tworzenie bibliografii załącznikowej”** (Anita Góral).

Tematyka przeprowadzonych zajęć:

- Katalogowanie książki jednotomowej,
- Katalogowanie książki wielotomowej,
- Opis bibliograficzny artykułu z wydawnictwa ciągłego,
- Sporządzanie bibliografii załącznikowej.

Jednym z efektów zrealizowanego programu jest obszerne opracowanie ***Opis bibliograficzny. Materiały dla bibliotekarzy szkolnych.***

- zatwierdzony i wpisany do rejestru Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach **autorski program dydaktyczny „Konkursy czytelnicze jako atrakcyjna forma pracy biblioteki szkolnej”** (Bożena Zwierzyńska).

Tematyka przeprowadzonych zajęć:

- Cele, rodzaje, zasady organizacji konkursów czytelniczych. Opracowanie regulaminu konkursu, konstruowanie arkusza testowego,
- Organizacja i przeprowadzenie międzyszkolnego konkursu czytelniczego („W świecie JEŻYCJADY”),
- Ewaluacja konkursu czytelniczego.
- liczne konsultacje indywidualne dla bibliotekarzy szkolnych.

Wspieraniu pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz doskonaleniu kompetencji nauczycieli bibliotekarzy służą również systematycznie opracowywane odpowiednie

tematyczne zestawienia bibliograficzne. Wśród materiałów, będących odpowiedzią na zgłoszone, konkretne potrzeby nauczycieli, znalazły się takie wykazy, jak: „Mierzenie jakości pracy szkoły”, „Nadpobudliwość psychoruchowa”, „Wychowanie w szkole”. Materiały te są przekazywane w formie wydruku bądź przesyłane drogą elektroniczną doradcy metodycznemu oraz zainteresowanym bibliotekarzom.

Bezpośrednie wspomaganie doradcy metodycznego w jego pracy to przede wszystkim wyszukiwanie odpowiedniej literatury oraz sporządzanie zestawień bibliograficznych na prowadzone przez niego konferencje i spotkania warsztatowe z nauczycielami. Przykładowo, bibliotekarze naszej filii opracowali na potrzeby doradcy następujące zestawienia bibliograficzne:

- „Agresja i przemoc w szkole”,
- „Bytom w roku Jubileuszu”,
- „Niepowodzenia szkolne”,
- „Profilaktyka patologii dzieci i młodzieży”,
- „Świetlica szkolna”.

W związku z organizacją miejskiego konkursu interdyscyplinarnego „Einstein – fizyk wszechczasów” zostały przygotowane bogate **materiały biobibliograficzne pod tytułem „Albert Einstein (1879-1955). Życie i dzieło”**.

Zajęcia i imprezy, prowadzone przez nauczycieli-bibliotekarzy naszej filii we współpracy bądź pod kierownictwem doradcy metodycznego, cieszą się nieodmiennie wielkim zainteresowaniem uczestników. Za ich wzorową organizację i walory merytoryczne złożono nam szereg podziękowań zarówno ze strony nauczycieli, jak i dyrektora RODN „WOM” w Katowicach. W grafiku doradcy i planie pracy biblioteki przewidziane są już kolejne, wspólne działania.

Gabriela Gmerek-Biniek
doradca metodyczny
ds. bibliotek szkolnych,
na warsztatach w PBW
w Katowicach, Filii w Bytomiu
w maju 2006 r.

Współpraca z doradcą metodycznym nauczania zintegrowanego

Początek naszego bliskiego współdziałania datuje się na jesień 2004 r. Założone cele współpracy to przede wszystkim:

- wspomaganie pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz doskonalenia zawodowego bytomskich nauczycieli kształcenia zintegrowanego;
- wspomaganie pracy doradcy metodycznego;
- promocja aktywności twórczej nauczycieli i uczniów klas początkowych;
- kształtowanie i promocja wizerunku biblioteki jako nowoczesnego centrum informacji edukacyjnej, promocja zbiorów biblioteki.

Wśród ogółu bytomskich pedagogów wczesnoszkolnych zostało przeprowadzone badanie ankietowe, dotyczące ich zainteresowań i potrzeb czytelniczych, a także oczekiwań, związanych z biblioteką pedagogiczną. W oparciu o zdiagnozowane oraz sukcesywnie zgłaszane potrzeby, biblioteka opracowuje odpowiednie zestawienia bibliograficzne. Przykładowe tematy:

- „Drama”,
- „Dysleksja i dysgrafia”,
- „Ocenianie uczniów klas początkowych”,
- „Początkowa nauka czytania i pisania”,
- „Scenariusze imprez szkolnych dla klas I-III”.

Inne działania biblioteki to:

- opracowywanie **adnotowanych wykazów i recenzji** odpowiednio wyselekcjonowanych nowości wydawniczych („Pedagogika wczesnoszkolna i nie tylko”);
- gromadzenie i udostępnianie w bibliotece **autorskich opracowań metodycznych** nauczycieli klas początkowych, konspektów, scenariuszy imprez szkolnych itp.;
- promowanie złożonych w bibliotece opracowań metodycznych nauczycieli na stronie internetowej biblioteki;
- przyjmowanie dezyderat doradcy i nauczycieli oraz zakup – w miarę możliwości finansowych – potrzebnych pedagogom pozycji.

Błyskawiczne rozpowszechnianie informacji edukacyjnej wśród blisko 230 bytomskich nauczycieli klas początkowych ułatwia opracowany przez doradcę system korzystania z poczty elektronicznej. Przygotowywane w bibliotece materiały przesyłamy pocztą elektroniczną doradcy, następnie pani metodyk przekazuje je tą samą drogą nauczycielom-koordynatorom w poszczególnych

szkołach podstawowych; ci z kolei rozprowadzają materiały wśród swoich koleżanek i kolegów w postaci elektronicznej lub jako gotowe wydruki. Wygoda i oszczędność czasu ogromna!

Doradca metodyczny zachęca również nauczycieli do korzystania z bogatej oferty informacyjnej strony internetowej PBW w Katowicach, Filii w Bytomiu. Na naszej stronie jest zamieszczony link do strony doradcy metodycznego, natomiast na stronie pani metodyk znajduje się szereg informacji o naszej placówce.

Bezpośrednie wspomaganie pracy doradcy metodycznego to m.in.:

- wyszukiwanie i udzielanie pani metodyk bieżących informacji bibliograficznych, dotyczących literatury pedagogicznej, psychologicznej i metodycznej w zbiorach PBW w Katowicach Filii w Bytomiu, a także prowadzenie poszukiwań w internetowych bazach danych;
- przekazywanie doradcy metodycznemu różnorodnych materiałów, w tym wykazów nabytków biblioteki;
- opracowywanie zestawień bibliograficznych na potrzeby prowadzonych przez panią metodyk warsztatów i konferencji metodycznych dla nauczycieli kształcenia zintegrowanego (m.in. „Dyscyplina w szkole”, „Dojrzałość szkolna”);
- współorganizacja konferencji metodycznej bytomskich nauczycieli kształcenia zintegrowanego „Dom i szkoła - partnerstwo w wychowaniu” (na zdjęciu poniżej).
- Na konferencję zostało m.in. sporządzone obszerne opracowanie „Rodzina i szkoła. Materiały pomocnicze dla nauczycieli”, zawierające wykazy bibliograficzne oraz materiały, mogące służyć nauczycielom w nawiązywaniu, doskonaleniu i uatrakcyjnianiu współpracy szkoły i rodziny.

Konferencja „Dom i szkoła – partnerstwo w wychowaniu”, 28.04.2005 r.

Na zdjęciu w środku **Violetta Niesler**, doradca metodyczny nauczycieli nauczania zintegrowanego

Z inicjatywy doradcy metodycznego została również zorganizowana efektowna wystawka prac plastycznych uczniów klas początkowych szkół bytomskich („Witaj w świecie masek”). Maski karnawałowe były ozdobą Wypożyczalni i Czytelni PBW Filii w Bytomiu od stycznia do marca 2006 r. Jednocześnie biblioteka pozyskała atrakcyjną pomoc dydaktyczną dla nauczycieli – pakiet szablonów masek karnawałowych, będący pokłosiem organizowanego cyklicznie przez doradcę „Kiermaszu pomysłów.”

Podsumowanie

Opisane powyżej, różnorodne formy współpracy PBW w Katowicach, Filii w Bytomiu z wybranymi doradcami metodycznymi nauczycieli bytomskich są istotnym elementem promocji biblioteki w środowisku pedagogów i uczniów placówek bytomskich, sprzyjają kształtowaniu wizerunku biblioteki pedagogicznej jako nowoczesnego centrum informacji edukacyjnej. Jednocześnie procentują budowaniem pozytywnej opinii o bibliotece w całym środowisku doradców.

Współpraca z doradcami metodycznymi należy do tej sfery działalności biblioteki, która opiera się na aktywnym, twórczym działaniu bibliotekarza. Ważne jest osobiste zaangażowanie, indywidualna odpowiedź na zgłoszone, zdiagnozowane lub intuicyjnie przeznaczone potrzeby środowiska. Cenne jest wykorzystywanie własnych zainteresowań (np. humanistycznych, artystycznych, informatycznych), nadające piętno autentyzmu naszym działaniom, sięganie do pozabibliotekarskich doświadczeń i kompetencji. Sprzyja to budowaniu oryginalnej, atrakcyjnej oferty, promującej macierzystą placówkę, a zarazem rozwojowi osobistemu i zawodowemu samego nauczyciela bibliotekarza.

Doświadczenia bibliotekarzy Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach, Filii w Bytomiu wskazują, że nawet niewielka placówka może efektywnie współdziałać z systemem doradztwa metodycznego. Entuzjastyczne opinie, celujące wyniki ewaluacji różnorodnych form naszej współpracy z doradcami metodycznymi nauczycieli oraz liczne podziękowania są dla nas źródłem wielkiej satysfakcji. Są również wyzwaniem na przyszłość.

Edukacja obywatelska w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Katowicach, Filii w Bytomiu

Przykładem dostosowywania oferty Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach, Filii w Bytomiu do aktualnych potrzeb i problemów środowiska lokalnego była, zainspirowana dokonującymi się przemianami w polskiej oświacie, propozycja wspierająca edukację obywatelską w szkołach bytomskich.

W styczniu i w marcu 1999 r. biblioteka zorganizowała spotkania nauczycieli i uczniów bytomskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych z **Maciejem Osuchem**, wizytatorem ds. przestrzegania praw ucznia i dziecka z Kuratorium Oświaty w Katowicach. Spotkania dotyczyły szeroko pojętej demokracji w szkole, m.in. praw i obowiązków ucznia, relacji nauczyciel-uczeń, pracy samorządu uczniowskiego, statutu szkoły.

Maciej Osuch –

rzecznik praw ucznia, założyciel ruchu wyzwolenia dzieci – elf, na spotkaniu z uczniami i nauczycielami szkół bytomskich w PBW w Katowicach, Filii w Bytomiu

Zainteresowanie uczniów-liderów samorządów szkolnych i ich opiekunów było tak duże, że biblioteka zdecydowała się rozszerzyć działalność w tym kierunku. Opracowano **program dydaktyczny „Samorządność we współczesnej szkole”**, przeznaczony do realizacji w roku szkolnym 1999/2000. Jego autorami byli **Lesław Ordon**, bytomski nauczyciel, a zarazem koordynator lokalny Fundacji „Edukacja dla Demokracji”, Kazimiera Michalak, ówczesny kierownik filii oraz Bożena Zwierzyńska, nauczyciel bibliotekarz Filii PBW w Bytomiu.

W ramach programu, realizowanego we współpracy z Wydziałem Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu, odbywały się cykliczne warsztaty dydaktyczne dla uczniów -przedstawicieli samorządów uczniowskich oraz nauczycieli - opiekunów samorządu, prowadzone przez trenera Lesława Ordona. Odbyły się również kolejne spotkania z Maciejem Osuchem. Jednocześnie biblioteka, w oparciu o swoje zbiory i opracowywane zestawienia bibliograficzne, propagowała w środowisku nauczycielskim literaturę pedagogiczną, psychologiczną i metodyczną, związaną z tematyką programu.

Tematyka spotkań szkoleniowych obejmowała takie zagadnienia, jak:

- cele i zadania samorządu uczniowskiego,
- podstawy prawne działalności samorządu uczniowskiego (ustawa o systemie oświaty, statut szkoły),
- tworzenie regulaminu samorządu uczniowskiego,
- przykładowe formy działalności (imprezy szkolne, gazetka uczniowska),
- rola samorządu uczniowskiego w rozwiązywaniu problemów w szkole, przeciwdziałaniu przemocy i patologiom.

Dynamiczne prowadzenie i sympatyczna atmosfera zajęć sprzyjały integracji uczestników, wielokroć wyrażających zadowolenie z możliwości uzupełnienia skąpej na ogół wiedzy na temat samorządności w szkole. Nauczyciele podkreślali użyteczność programu dla ich pracy wychowawczej, a także cenną dla wszystkich możliwość wymiany doświadczeń. Uczniom podobała się otwartość na wszelkie, także kontrowersyjne tematy, humor, atrakcyjne przełożenie trudnych zagadnień na wzorce praktycznego zastosowania.

Lesław Ordon -

harcerz, nauczyciel, wieloletni opiekun samorządu uczniowskiego, koordynator lokalny Fundacji „Edukacja dla Demokracji”

W programie uczestniczyło 32 nauczycieli i ponad 125 uczniów z 25 szkół bytomskich. Uczestnicy warsztatów otrzymali materiały, opracowane przez Fundację „Edukacja dla Demokracji”, będące praktyczną pomocą dla ich działań na terenie szkoły. Również biblioteka wzbogaciła swoje zasoby. Od Lesława Ordon otrzymałmy w darze poradnik („Samorządy uczniowskie. Planowanie”), który powstał w wyniku prowadzonych warsztatów, jako odpowiedź na zapotrzebowanie samorządów uczniowskich i ich opiekunów. Poradnik ten otrzymały także bytomskie szkoły. Lesław Ordon przekazał również bibliotece różnorodne materiały FEiD, m.in. scenariusze zajęć z edukacji obywatelskiej. Natomiast od Maćka Osucha otrzymałmy jego autorską publikację „Życie w szkole i przetrwać, czyli rzecz o prawach ucznia”. A dwa lata później kolejny dar: „Dzieci i ryby, czyli nie tylko o prawach ucznia...” tegoż autora. Z materiałów tych skorzystało już wielu czytelników PBW w Katowicach, Filii w Bytomiu.

Komputeryzacja Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach, Filii w Bytomiu

Proces komputeryzacji, mający na celu poprawę jakości pracy biblioteki oraz unowocześnienie i wzbogacenie zakresu świadczonych usług, Filia PBW w Bytomiu rozpoczęła z początkiem 2002 roku.

Kalendarium komputeryzacji Filii Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Bytomiu:

grudzień 2001 r.

- Otrzymanie sprzętu komputerowego w postaci trzech stanowisk komputerowych, jednej drukarki igłowej i jednej laserowej oraz komputerowego systemu bibliotecznego Libra v. 3.07.

styczeń 2002 r.

- Utworzenie wenątrzbibliotecznej sieci komputerowej.
- Instalacja komputerowego systemu bibliotecznego Libra wersja 3.07.

styczeń – marzec 2002 r.

- Samokształcenie nauczycieli bibliotekarzy, nabywanie umiejętności obsługi i pracy w systemie bibliotecznym Libra.
- Opracowanie planu komputeryzacji Filii PBW w Bytomiu.

kwiecień – grudzień 2004 r.

- Rozpoczęcie prac związanych z tworzeniem komputerowej bazy danych biblioteki.
- Wprowadzanie skróconych (inwentarzowych) opisów bibliograficznych wszystkich wydawnictw zwartych zgromadzonych w bibliotece.
- Utworzenie komputerowego rejestru ubytków.
- Prowadzenie komputerowej księgi inwentarzowej wydawnictw zwartych.
- Opracowywanie i wprowadzanie na bieżąco do komputerowej bazy danych pełnych opisów bibliograficznych nowo zakupionych wydawnictw zwartych.
- Zakup *Słownika Języka Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej* w wersji elektronicznej i wgranie go do bazy.
- Rozpoczęcie prac nad tworzeniem komputerowego katalogu przedmiotowego wydawnictw zwartych oraz rozbudową Słownika haseł przedmiotowych księgozbioru.
- Praca nad tworzeniem Słownika Haseł Przedmiotowych dla kartoteki zagadnieniowej:

- tworzenie nowych haseł w Języku Haseł Przedmiotowych zgodnym ze Słownikiem Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej;
 - konwersja wszystkich istniejących haseł tradycyjnej kartkowej kartoteki zagadnieniowej na hasła przedmiotowe w Języku Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej, w celu korzystnego ujednolicenia języka informacyjno-wyszukiwawczego kartoteki kartkowej i komputerowej;
 - wprowadzanie Słownika Haseł Przedmiotowych dla kartoteki zagadnieniowej do komputerowej bazy danych.
- Rozpoczęcie prowadzenia komputerowej kartoteki zagadnieniowej - **kwiecień 2003 r.**
 - Opracowywanie komputerowego katalogu czasopism.
 - Prowadzenie komputerowej akcesji czasopism.
 - Utworzenie komputerowego rejestru czytelników.

styczeń 2004 r.

- **Rozpoczęcie komputerowego udostępniania zbiorów.**
- Początek prowadzenia komputerowej statystyki w specjalnie opracowanym do tego celu arkusza kalkulacyjnym do zliczania statystyki bibliotecznej pakietu biurowego Open Office.

marzec 2004 r.

- Pozyskanie stanowiska komputerowego dla czytelników.
- Opracowanie *Instrukcji wyszukiwania informacji w komputerowej bazie danych.*
- **Udostępnienie komputerowej bazy danych czytelnikom**

Pod dwóch latach intensywnej, efektywnej pracy, opisy bibliograficzne wszystkich wydawnictw zwartych i ciągłych zgromadzonych w bibliotece znalazły się w komputerowej bazie danych. Wprowadzony został rejestr ubytków, utworzona została komputerowa baza czytelników, dzięki czemu można było rozpocząć komputerowe udostępnianie zbiorów. Wszystkie procesy biblioteczne zostały skomputeryzowane, a czytelnicy uzyskali możliwość korzystania z katalogów komputerowych, znacznie ułatwiających wyszukiwanie informacji.

Od stycznia 2004 roku prowadzone są prace nad retrospektywnym opracowaniem zbiorów, to znaczy, iż wszystkie skrócone opisy wydawnictw zwartych są uzupełniane do postaci pełnych opisów bibliograficznych. W styczniu 2005 roku wprowadzono w naszej filii plastikowe karty biblioteczne („Karty Czytelnika”) z kodami kreskowymi, dostosowanymi do systemu bibliotecznego LIBRA, które zdecydowanie ułatwiły proces komputerowego udostępniania zbiorów.

W 2005 r. zostały wprowadzone do komputerowej bazy danych pełne opisy katalogowe wszystkich dokumentów elektronicznych, audiowizualnych i dźwiękowych zgromadzonych w bibliotece. Utworzony został również przedmiotowy

catalog czasopism. W grudniu 2005 r. biblioteka wzbogaciła się o skaner, natomiast w marcu 2007 r. o dodatkowe stanowisko komputerowe.

Przez cały czas prowadzone są prace nad rozbudową i modyfikacją komputerowej bazy danych biblioteki, czyli komputerowych katalogów, kartoteki zagadnieniowej oraz słowników haseł wzorcowych.

W lipcu 2007 r. Filia PBW w Bytomiu wkroczyła w kolejny etap komputeryzacji, polegający na wdrożeniu aktualizacji komputerowego systemu bibliotecznego Libra do Libra 2000.

W chwili obecnej (6 października 2007 r.) stan komputerowej bazy danych kształtuje się następująco:

Typ zbiorów	Liczba opisów bibliograficznych	Liczba egzemplarzy
książki	33 421	44 417
artykuły z czasopism	14 498	---
czasopisma	196	2 784
dokumenty audiowizualne	125	169
dokumenty elektroniczne	47	103
dokumenty dźwiękowe	37	42
Razem:	48 324	47 515

Ponadto w bazie znajdują się księgi inwentarzowe wszystkich typów dokumentów, rejestr ubytków oraz słowniki: haseł przedmiotowych, haseł formalnych, wydawców, miejsc wydań oraz oznaczeń odpowiedzialności. W dniu 31 grudnia 2006 r. słownik haseł przedmiotowych dla księgozbioru liczył 83 222 haseł, a dla kartoteki zagadnieniowej 11 723 haseł przedmiotowych. Po konwersji bazy danych z systemu Libra v. 3.07 do Libra 2000 słowniki haseł przedmiotowych dla księgozbioru i kartoteki zagadnieniowej zostały połączone w jeden.

Jednym z najbardziej spektakularnych efektów komputeryzacji Filii PBW w Bytomiu jest **strona internetowa biblioteki** (www.bytom.pbw.katowice.pl), która jest cennym źródłem informacji, nie tylko dla użytkowników biblioteki, ale i dla szerokiego grona internautów.

Strona WWW naszej placówki zawiera wszelkie niezbędne informacje o bibliotece, takie jak: godziny pracy, lokalizacja, aktualności, warunki zapisu oraz korzystania ze zbiorów biblioteki, a także dostępne formy komunikacji użytkowników z bibliotekarzami Filii PBW w Bytomiu. Prezentuje historię, strukturę zbiorów oraz warsztat informacyjny biblioteki. W dziale *Aktualności* na bieżąco zamieszczane są ważne dla czytelników informacje oraz relacjonowane są wydarzenia z życia biblioteki. Na stronie można znaleźć i pobrać wszystkie bibliografie oraz zestawienia

Autor: Krzysztof Szymanek
Edycja: październik 2014/15

Pedagogiczna
Biblioteka
Wojewódzka
u Katowienol
Filia w Bytomiu

Wersja Flash Wersja HTML

MAJĄCĄ LITR

www.bytom.pbw.katowice.pl/whtml/info.html

[illegible][illegible]

Wersja html

Cieszy nas fakt, iż z bogatych informacji i zasobów strony internetowej bytomskiej biblioteki pedagogicznej korzystają użytkownicy z niemalże wszystkich regionów kraju, o czym świadczą napływające do nas drogą elektroniczną zapytania o nasze zasoby i usługi.

Dzięki ogromnemu zaangażowaniu bibliotekarzy w bytomskiej bibliotece pedagogicznej w krótkim czasie nastąpiła kompleksowa komputeryzacja procesów bibliotecznych. Nauczyciele bibliotekarze Filii PBW w Bytomiu nabyli wiele nowych i cennych umiejętności z zakresu komputeryzacji biblioteki oraz tworzenia stron WWW. Znacząco wzrosła jakość świadczonych usług przez Filię PBW w Bytomiu, usprawniono system udostępniania zbiorów, ułatwiony został system wyszukiwania informacji, a biblioteka zyskała nowoczesny, zautomatyzowany warsztat informacyjno-bibliograficzny.

Współpraca Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach, Filii w Bytomiu z Biblioteką Narodową

Nauczyciele bibliotekarze Filii PBW w Bytomiu, mając świadomość, że efektywność poszukiwań czytelniczych w komputerowych bazach danych ściśle zależy od jakości stosowanego języka informacyjno-wyszukiawczego, w okresie przygotowywania się do komputeryzacji placówki pilnie obserwowali ogólnopolskie tendencje w tym zakresie. W 2002 r. podjęto decyzję o przyjęciu za wzorcowy Język Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej. Rozpoczęto jego wdrażanie, stale szkoląc się (i doskonaląc po dzień dzisiejszy) w tym zakresie.

W 2004 roku Filia PBW w Bytomiu, żywo zainteresowana poszerzeniem Słownika Języka Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej o hasła niezbędne dla potrzeb opracowania specjalistycznych zbiorów biblioteki pedagogicznej oraz ujednoliceniem języka informacyjno-wyszukiawczego, przystąpiła do udziału w ogólnopolskim projekcie Biblioteki Narodowej, Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli i bibliotek pedagogicznych - „**Rozwijanie słownika haseł edukacyjnych jako narzędzia krajowego systemu informacji edukacyjnej oraz współpracy bibliotek pedagogicznych i placówek doskonalenia nauczycieli**”.

W czerwcu 2004 r. nauczyciele bibliotekarze naszej filii przygotowali własne propozycje haseł przedmiotowych z zakresu edukacji, oświaty, pedagogiki, psychologii i socjologii poprzez udział w ankiecie skierowanej do nauczycieli bibliotekarzy bibliotek pedagogicznych. Bożena Zwierzyńska i Anita Góral opracowały własny projekt rozszerzenia ogólnopolskiego edukacyjnego słownika haseł przedmiotowych, z przeznaczeniem do wykorzystania w ramach współpracy bibliotek pedagogicznych z Pracownią Informacji Pedagogicznej CODN oraz Ośrodkiem Normalizacji Bibliograficznej Biblioteki Narodowej. Przekazany materiał, w formie rozbudowanej ankiety, rozesłanej przez CODN i BN „Słownik języka haseł przedmiotowych z obszaru edukacji” obejmował:

- 136 terminów, związanych z szeroko pojętą edukacją, niezbędnych w SHP ze względu na potrzeby opracowania specjalistycznych zbiorów i zapytania użytkowników biblioteki pedagogicznej;
- propozycje opracowania podanych terminów w formie artykułów przedmiotowych SJHP BN (temat, temat szerszy, temat kojarzony, temat węższy, hasło odrzucone);
- wykaz wyodrębnionych terminów specjalistycznych, z przeznaczeniem do dziedzinowego słownika edukacji;

- sugestie, dotyczące możliwości usprawnienia współpracy bibliotek w rozwijaniu słownika języka haseł przedmiotowych, obejmującego szczegółową problematykę edukacji, w tym problematykę doskonalenia nauczycieli.

Rok później Słownik haseł przedmiotowych dla kartoteki zagadnieniowej, w postaci elektronicznej, opracowany w Filii PBW w Bytomiu został przekazany pracownikom Ośrodka Normalizacji Bibliograficznej BN biorącym udział w projekcie. Bożena Zwierzyńska uczestniczyła w ogólnopolskich warsztatach z zakresu opracowania rzeczowego w Bibliotece Narodowej, gdzie doskonaliła swą wiedzę i propagowała propozycje i rozwiązania zastosowane w PBW w Katowicach, Filii w Bytomiu

W maju 2006 r. nasza filia po raz kolejny wzięła udział w konsultacjach, dotyczących wprowadzenia do Słownika Języka Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej nowych haseł przedmiotowych. Bożena Zwierzyńska i Anita Góral przesłały opinię o skierowanych do konsultacji, wyselekcjonowanych hasłach, w tym propozycje budowy artykułów tychże haseł przedmiotowych. Ponadto przygotowały i przesłały do Ośrodka Normalizacji Bibliograficznej BN propozycje kolejnych haseł przedmiotowych, przekazały również aktualny Słownik haseł przedmiotowych dla kartoteki zagadnieniowej Filii PBW w Bytomiu, w wersji elektronicznej. Został on wykorzystany, jako przykład lokalnego słownika systemu, przez pracownika Ośrodka Normalizacji Bibliograficznej BN podczas VIII Warsztatów Języka Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej, które odbyły się w dniach 31 maja - 2 czerwca 2006 r.

Obie nauczycielki prowadziły również szkolenia i konsultacje dla nauczycieli bibliotekarzy Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach oraz bytomskich bibliotekarzy szkolnych z zakresu Języka Haseł Przedmiotowych BN i opisu przedmiotowego dokumentów.

Ponadto Anita Góral w listopadzie 2006 r. została przedstawicielem Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach w międzybibliotecznym, ogólnopolskim Zespole problemowo-zadaniowym ds. języka haseł przedmiotowych i wzięła udział w corocznym seminarium szkoleniowym w ramach programu CODN „Biblioteki pedagogiczne we współpracy z systemem doradztwa” na temat „Współpraca bibliotek pedagogicznych z Biblioteką Narodową w rozwiązywaniu problemów opracowania rzeczowego”, podczas którego przekazała dalsze propozycje nowych haseł przedmiotowych, opracowanych w bytomskiej filii PBW w Katowicach. Jednocześnie Bożena Zwierzyńska została członkiem **Zespołu problemowo-zadaniowego ds. języka haseł przedmiotowych Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach** i prowadzi systematyczne działania na rzecz powstania wyspecjalizowanego języka informacyjno-wyszukiawczego PBW w Katowicach, opartego o JHP BN.

Efekty opisanych działań to przede wszystkim wzbogacanie ogólnopolskiego edukacyjnego słownika haseł przedmiotowych, doskonalenie kluczy wyszukiwawczych dla baz danych Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach, a w szczególności Filii PBW w Bytomiu, uzyskanie kompatybilności z bazami danych Biblioteki Narodowej, standaryzacja, a więc ułatwienie i przyspieszenie poszukiwań czytelniczych w bibliotecznych bazach danych. Wielu użytkowników bibliotek właśnie u nas ma możliwość wdrażania się do posługiwania się nowoczesnym językiem informacyjno-wyszukiwawczym. Dodatkowym, cennym dla nas aspektem współpracy z Biblioteką Narodową jest promocja dorobku Filii PBW w Bytomiu w ogólnopolskim środowisku bibliotekarskim.

Promocja biblioteki i czytelnictwa w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Katowicach, Filii w Bytomiu

Publikacje nauczycieli bibliotekarzy

Nauczyciele bibliotekarze Filii PBW w Bytomiu posiadają spory dorobek w zakresie publikacji. Wykorzystując swoją wiedzę fachową oraz osobiste zainteresowania, opracowują i publikują materiały różnorodne formalnie i o bogatej tematyce. Wśród publikacji bibliotekarzy znaleźć można artykuły metodyczne, publicystyczne i naukowe, scenariusze warsztatów dla nauczycieli, bibliografie, zestawienia bibliograficzne, recenzje. Dotyczą one zagadnień z dziedziny pedagogiki, psychologii rozwojowej, socjologii oświaty (zwłaszcza w kontekście reformy edukacji), a nawet historii i teorii literatury (analiza i interpretacja dzieła literackiego). Wiele z nich wprowadza w tajniki bibliotekarstwa (opracowanie formalne i przedmiotowe zbiorów, komputeryzacja bibliotek, systemy biblioteczne).

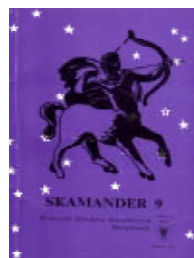
Publikacje bibliotekarzy bytomskiej filii ukazały się w cenionych, ogólnopolskich czasopismach społeczno-pedagogicznych i metodycznych, a także w prasie lokalnej. Jedna z prac została zamieszczona w wydawnictwie naukowym Uniwersytetu Śląskiego. Liczne materiały zostały opublikowane w renomowanym Serwisie Informacyjnym *Biblioteka Pedagogiczna* (<http://www.bib.edu.pl>) – ogólnopolskim centrum gromadzenia informacji i wymiany doświadczeń sieci bibliotek pedagogicznych.

WYKAZ PUBLIKACJI

I. Publikacje w wydawnictwach zwartych, czasopismach, wydruki komputerowe

1993

Zwierzyńska Bożena, Zwierzyński Leszek: *Matka Joanna od Aniołów: konflikt hermeneutyk?* [W:] Skamander. T. 9, Twórczość Jarosława Iwaszkiewicza. Interpretacje. Red. I. Opacki przy współud. A. Nawareckiego. Katowice: Wydaw. UŚ, 1993. (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego; nr 1378) (rozprawa przygotowana wspólnie z pracownikiem naukowym UŚ)

1998

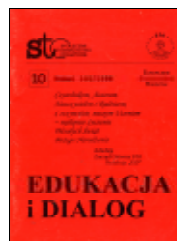
Zwierzyńska Bożena: Rodzice o Wychowaniu w Przedszkolu. „Wychowanie w Przedszkolu”, 1998, nr 10, s.743-750

Zwierzyńska Bożena: *Samorządność w oświacie*. „Życie Bytomskie”, 1998, nr 47, s.6

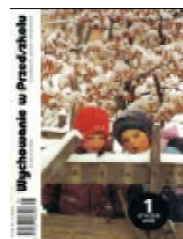

Zwierzyńska Bożena: *Wystarczy nie przeszkadzać?* „Edukacja i Dialog”, 1998, nr 10, s.17-22
Artykuł dotyczy relacji szkoły i rodziny

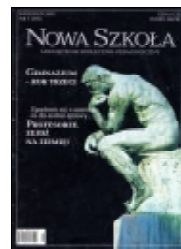
2000

Zwierzyńska Bożena: *Duży problem małych ludzi: o leżakowaniu w przedszkolu*. „Wychowanie w Przedszkolu”, 2000, nr 1, s.49-52

2001

Zwierzyńska Bożena: *Reforma edukacji w oczach rodzica*. „Nowa Szkoła”, 2001, nr 7, s.14-17

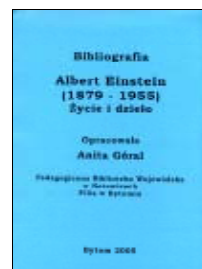
2003

Zwierzyńska Bożena, Szalich Dorota: *W świecie Jeźycjady : międzygimnazjalny konkurs czytelniczy*. [W:] 75 lat Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Józefa Lompy w Katowicach: 1928-2003. Red. E. Herich. Katowice, [2003], s. 67-68

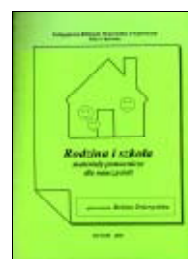

2005

Góral Anita: *Albert Einstein (1879-1955): życie i dzieło: bibliografia*. Bytom, 2005 [wydruk komputerowy]

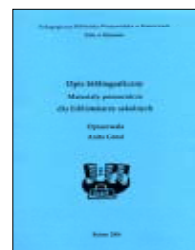

Zwierzyńska Bożena: *Rodzina i szkoła: materiały pomocnicze dla nauczycieli*. Bytom, 2005 [wydruk komputerowy]

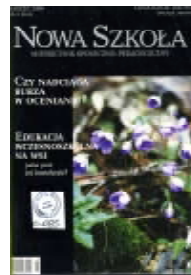
2006

Góral Anita: *Opis bibliograficzny : materiały pomocnicze dla bibliotekarzy szkolnych*. Bytom, 2006 [wydruk komputerowy]

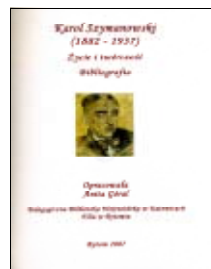
Zwierzyńska Bożena: *Wzorce i nadzieja*. „Nowa Szkoła”, 2006, nr 3, s.55-56

Recenzja książki „Krzyk młodych” G. Gilberta

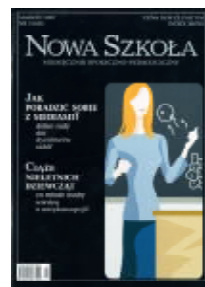

2007

Góral Anita: *Karol Szymanowski (1882-1937): życie i twórczość: bibliografia*. Bytom, 2007 [wydruk komputerowy]

Zwierzyńska Bożena: *Współczesne dzieci ulicy: zestawienie bibliograficzne w wyborze*. „Nowa Szkoła”, 2007, nr 3, s.53-58

II. Publikacje elektroniczne w Serwisie Informacyjnym Biblioteka Pedagogiczna (<http://www.bib.edu.pl>)

2004

Góral Anita: *Język Haseł Przedmiotowych i Słownik Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej oraz ich wykorzystanie w komputerowym systemie bibliotecznym LIBRA. Scenariusz zajęć. Spotkanie wewnątrzbibliotecznego zespołu samokształceniowego Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach*. (<http://www.bib.edu.pl/goral2.html>)

Góral Anita: *Opracowanie wydawnictw ciągłych i artykułów z czasopism dla potrzeb bibliotek szkolnych. Scenariusz zajęć – warsztatów przeznaczonych dla nauczycieli bibliotekarzy szkolnych*. (<http://www.bib.edu.pl/goral3.html>)

Góral Anita: *Prowadzenie bibliograficznej kartoteki zagadnieniowej w bibliotece szkolnej. Scenariusz zajęć warsztatowych dla nauczycieli bibliotekarzy szkolnych.*
(<http://www.bib.edu.pl/goral1.html>)

Góral Anita: *Warsztat informacyjno-bibliograficzny biblioteki na przykładzie Filii Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Bytomiu. Konspekt lekcji bibliotecznej.*
(<http://www.bib.edu.pl/lekcja26.html>)

Góral Anita: *Mierzenie jakości pracy szkoły. Zestawienie bibliograficzne w wyborze.*
(<http://www.bib.edu.pl/zest92.html>)

Zwierzyńska Bożena: *Dzieci ulicy: zestawienie bibliograficzne w wyborze.*
(<http://www.bib.edu.pl/zest94.html>)

Zwierzyńska Bożena: *Tworzenie kartoteki zagadnieniowej w systemie Libra. Z doświadczeń Biblioteki Pedagogicznej w Bytomiu.*
(http://www.bib.edu.pl/libra_bytom.html)

2005

Góral Anita: *Język Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej. Zestawienie bibliograficzne w wyborze.*
(<http://www.bib.edu.pl/zest131.html>)

Góral Anita: *Mierzenie jakości pracy szkoły - uzupełnienie (zestawienie bibliograficzne za lata: 1997-2005 - wydawnictwa zwarte, 2003-2005 - artykuły z czasopism).*
(<http://www.bib.edu.pl/zest168.html>)

Zwierzyńska Bożena: *Język polski w gimnazjum. Zestawienie bibliograficzne w wyborze.*
(<http://www.bib.edu.pl/zest177.html>)

Zwierzyńska Bożena: *Kierunki rozwoju JHPB Na praktyka bibliotek pedagogicznych: wnioski z VII Ogólnopolskich Warsztatów (Warszawa, 14-16.06.2005). Konspekt spotkania Wewnątrzbibliotecznego Zespołu Samokształceniowego Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach.*
(<http://www.bib.edu.pl/zwierzyńska2.html>)

Zwierzyńska Bożena: *Komputeryzacja kartoteki zagadnieniowej w systemie LIBRA v. 3.07. Budowanie bazy danych, tworzenie słownika haseł wzorcowych, język haseł przedmiotowych.*

(<http://www.bib.edu.pl/zwierzynska2.html>)

Zwierzyńska Bożena: *Metody aktywizujące w nauczaniu. Metoda projektów. Zestawienie bibliograficzne w wyborze.*

(<http://www.bib.edu.pl/zest171.html>)

Zwierzyńska Bożena: *Stres szkolny. Zestawienie bibliograficzne w wyborze.*

(<http://www.bib.edu.pl/zest130.html>)

Od połowy 2005 r. wszystkie swoje materiały autorskie nauczyciele bibliotekarze udostępniają na stronie internetowej Filii PBW w Bytomiu (www.bytom.pbw.pl) w następujących działach: *Bibliografie, Biblioteka Pedagogiczna poleca, Prace Nauczycieli Bytomskich, Zestawienia bibliograficzne.*

Międzyszkolny Konkurs Czytelniczy „W świecie Jezycjady”

Atrakcyjną formą pracy z młodzieżą szkolną okazał się konkurs czytelniczy, dotyczący popularnego cyklu powieściowego Małgorzaty Musierowicz. Z propozycją wspólnego zorganizowania tego typu imprezy biblioteka wystąpiła do doradcy metodycznego ds. bibliotek szkolnych w roku 2000, w momencie nawiązania ściślejszej współpracy. Od tego czasu zorganizowano dwie udane edycje konkursu, a już planowana jest kolejna.

Cele konkursu:

- rozbudzanie zainteresowań czytelniczych młodzieży;
- popularyzacja literatury o dużych walorach wychowawczych;
- wspieranie edukacji szkolnej w zakresie wybranych elementów edukacji polonistycznej oraz czytelniczej i medialnej;
- promocja PBW Filii w Bytomiu.

EDYCJA PIERWSZA

Miała ona miejsce w roku szkolnym 2001/2002. Adresatem konkursu byli wówczas uczniowie klas I i II bytomskich gimnazjów. Zakres materiału konkursowego obejmował 13 współczesnych powieści obyczajowych dla młodzieży autorstwa Małgorzaty Musierowicz (tzw. „Jeżycjada”: *Szósta klepka*, *Kłamczucha*, *Kwiat kalafiora*, *Ida sierpniowa*, *Opium w rosole*, *Brulion Bebe B.*, *Noelka*, *Pulpecja*, *Dziecko piątku*, *Nutria i Nerwus*, *Córka Robrojka*, *Imieniny*, *Tygrys i Róża*). Oryginalny scenariusz opracowała pomysłodawczyni imprezy, **Bożena Zwierzyńska**, przy współpracy **Doroty Szalich**. Nad przebiegiem szkolnego etapu konkursu czuwała **Gabriela Gmerek-Binieć**, doradca metodyczny ds. bibliotek szkolnych.

Do pierwszego, szkolnego etapu przystąpiło **127 uczniów z 6 gimnazjów bytomskich**, a chętnych (młodszych i starszych, niż dopuszczał regulamin) było znacznie więcej. Najlepsze drużyny, po jednej z każdej szkoły, spotkały się 9 maja 2002 r. w siedzibie PBW Filii w Bytomiu, gdzie przeprowadzono II, pisemny etap konkursu oraz emocjonujący ustny finał.

Laureatkami zostały:

I miejsce – Barbara Hanuszkiewicz i Justyna Pawlaczyk (ZSO nr 13)

II miejsce – Anna Niezgodzka i Anna Skiba (ZSO nr 3)

III miejsce – Dorota Dziedzic i Agata Wadowska (ZSO nr 8)

Uczestniczki II etapu otrzymały pamiątkowe dyplomy oraz nagrody książkowe, ufundowane przez Wydział Kultury Urzędu Miejskiego w Bytomiu. Miłą niespodziankę sprawił uczennicom dobór nagród, dostosowany do przedmiotu konkursu czytelniczego, były to bowiem nowe pozycje Małgorzaty Musierowicz. Wszystkie finalistki otrzymały *Łasucha literackiego* – dowcipną książkę kucharską, nawiązującą do bohaterów „Jeżycjady”, a sześć laureatek dodatkowo *Kalamburkę* – powieść, będącą oryginalną podróżą w przeszłość państwa Borejów.

EDYCJA DRUGA

Została ona zorganizowana w roku szk. 2005/2006, przy czym zasięg imprezy – na liczne prośby zainteresowanych uczniów – rozszerzono także na młodzież klas VI szkół podstawowych. W efekcie do szkolnego etapu konkursu przystąpiło **niemal 170 uczniów z 20 szkół bytomskich**. Tak jak poprzednio, chętnych było jeszcze więcej: zgłaszano zapytania w sprawie uczniów klas III gimnazjalnych i klas V szkół podstawowych. Scenariusz konkursu opracowano od nowa, poszerzając zakres materiału konkursowego o nowe powieści Musierowicz (*Kalamburkę* i *Język Trolli*).

II etap konkursu (test pisemny i ustna część finałowa) miał miejsce 30 marca 2006 r,

a przystąpili do niego prawdziwi znawcy „Jeźycjady”.

Impreza odbyła się w siedzibie PBW Filii w Bytomiu, a młodzieży towarzyszyło grono trzymających kciuki nauczycielek.

Gościem honorowym imprezy była (podobnie jak w przypadku pierwszej edycji konkursu)

Maria Grabowska

(na zdjęciu z prawej),

Dyrektor Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach.

Honorowym jurorem została również

Kazimiera Michalak

(na zdjęciu z lewej),

ówczesny kierownik PBW Filii w Bytomiu.

Do pierwszej, pisemnej części

II etapu przystąpiło 15 osób.

Uczestnikom podobała się atrakcyjna

szata graficzna testów, ozdobionych

– za zgodą Małgorzaty Musierowicz

– charakterystycznymi ilustracjami

Autorki.

Smakowały również podane w

przerwie „ciasteczka-miniaturki

pani Basi”, upieczone według

przepisu, zaczerpniętego z Łasucha literackiego.

W finale z bogactwem

różnorodnych zadań zmierzyło

się 5 drużyn; nie obeszło się bez

emocjonującej dogrywki.

Laureatkami konkursu zostały:

I miejsce:

Aleksandra Winchór

i Patrycja Hanszel

(SP nr 28)

II miejsce:

Natalia Derda i Kasia Stefańska

(SP nr 54)

III miejsce:

Kasia Muszyńska i Marta Gąska

(Gimnazjum nr 7).

Pamiątkowe dyplomy wręczała

Maria Grabowska,

Dyrektor PBW w Katowicach,

fundator atrakcyjnych nagród

książkowych dla wszystkich

uczestników etapu międzyszkolnego.

Wielką indywidualnością konkursu

okazał się **Paweł Lipiński**

(ZSO nr 4), którego wiedza

i determinacja zyskały szczególne

uznanie kibiców i jury.

Na zdjęciu obok otrzymuje nagrodę

z rąk **Bożeny Zwierzyńskiej,**

autorki scenariusza i organizatora

konkursu.

Impreza czytelnicza była
jednocześnie elementem autorskiego
programu szkoleniowego dla
nauczycieli bibliotekarzy szkół
bytomskich „Konkursy czytelnicze
jako atrakcyjna forma pracy
biblioteki szkolnej”.

Na zdjęciu obok wspólna praca
nauczycielek nad oceną testów
konkursowych.

Cennym aspektem organizacji międzyszkolnego konkursu czytelniczego oraz warsztatów dydaktycznych jest zacieśnianie kontaktów w środowisku bibliotekarzy bytomskich. Naszym atutem jest łączenie walorów merytorycznych wspólnych działań z miłą, przyjacielską atmosferą.

Jurorem, kierownikiem warsztatów metodycznych i „dobrym duchem” całości była zawsze uśmiechnięta **Gabriela Gmerek-Biniek**, doradca metodyczny ds. nauczycieli-bibliotekarzy.

Ola i Patrycja, zdobywczynie I miejsca, wraz z dumną z sukcesu swoich podopiecznych nauczycielką.

I jeszcze pamiątkowe zdjęcie w „kuchni Borejków”...

Popularność konkursu wśród młodzieży szkół bytomskich, jego przebieg oraz wieloaspektowa ewaluacja wykazały, że był to przysłowiowy „strzał w dziesiątkę”. Wielu uczniów wzbogaciło swój zasób lekturowy o nowe, wartościowe pozycje, miłośnicy twórczości Musierowicz mieli okazję wykazać się umiejętnością wnikliwej lektury, syntetyzującej całość cyklu powieściowego, a wszyscy czerpali przyjemność z uczestnictwa w literackiej zabawie. Wielu uczniów zgłosiło chęć uczestnictwa w następnych tego typu imprezach.

Entuzjazm uczniów i nauczycieli dostarczył nam wiele satysfakcji. Założone cele konkursu zostały zrealizowane, a nasza biblioteka pozyskała grupę nowych, młodych użytkowników. A w grafiku doradcy metodycznego już przewidziano miejsce na kolejną edycję konkursu.

Konkurs plastyczny Ekslibris jubileuszowy Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach, Filii w Bytomiu

Z okazji przypadającego w 2007 roku jubileuszu 55-lecia istnienia biblioteki pedagogicznej w Bytomiu nasza placówka zorganizowała konkurs plastyczny dla uczniów bytomskich gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych

„Ekslibris jubileuszowy” Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach Filii w Bytomiu”.

Założone cele konkursu to przede wszystkim: upamiętnienie i uświetnienie jubileuszu PBW Filii w Bytomiu, pozyskanie oryginalnego znaku własnościowego dla księgozbioru, a zarazem popularyzacja formy ekslibrisu oraz promocja biblioteki w środowisku młodzieży szkolnej – potencjalnych przyszłych użytkowników naszej placówki.

Na konkurs wpłynęły 104 prace, wykonane przez 74 osoby. Rozstrzygnięcia konkursu dokonano 25 kwietnia 2007 r., kiedy to obradowała komisja konkursowa w składzie:

- **Gabriela Gmerek-Binieć**, doradca metodyczny ds. nauczycieli-bibliotekarzy;
- **Anita Góral**, kierownik PBW w Katowicach, Filii w Bytomiu;
- **Bożena Zwierzyńska**, nauczyciel bibliotekarz PBW w Katowicach, Filii w Bytomiu (przewodnicząca jury);

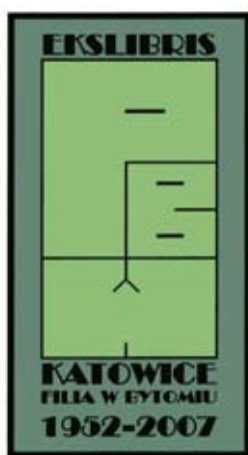
- **Witold Prandzioch**, artysta plastyk, doradca metodyczny ds. sztuki.
Jury dokonało oceny nadesłanych prac, uwzględniając następujące kryteria:
- spełnienie wymogów regulaminowych;
- oryginalność, pomysłowość, dowcip;
- walory estetyczne;
- wkład pracy.

Prace uczniowskie okazały się bardzo zróżnicowane; młodzież wykazała się prawdziwym bogactwem wyobraźni, pomysłowością, humorem, doskonałą orientacją w kanonie motywów ekslibrisowych, oczywiście również umiejętnością zgrabnego wykorzystywania gotowych elementów graficznych, np. clipartów, tego znaku dzisiejszych czasów.

Ostatecznie jury postanowiło przyznać 3 nagrody i 4 wyróżnienia.

Wyniki konkursu:

LAUREACI

I miejsce
Rafał Gawlik
(II LO)

II miejsce
Marzena Musiał
(Gimnazjum nr 7)

III miejsce
Aleksandra Zimoch
(I LO)

WYRÓŻNIENIA

(w kolejności alfabetycznej)

Kinga Rączka
(II LO)

Daria Siejka
(Zespół Szkół
Elektryczno-
Elektronicznych)

**Kamila
Stachuła**
(Gimnazjum nr 7)

Ewa Węzyk
(II LO)

Uroczyste podsumowanie konkursu miało miejsce dnia 24 maja 2007 r. w siedzibie PBW w Katowicach, Filii w Bytomiu. Uczestniczyli w nim finaliści konkursu wraz z nauczycielami-opiekunami.

Gościem honorowym imprezy była
Maria Grabowska,

Dyrektor Pedagogicznej Biblioteki
Wojewódzkiej w Katowicach.

Spotkanie uświetniła również

Gabriela Gmerek-Biniek,

doradca metodyczny

ds. nauczycieli-bibliotekarzy,

współorganizator konkursu

i członek jury

(obie panie na zdjęciu obok od
lewej; w tle – fragment wystawy prac
uczniowskich).

Na finalistów czekały atrakcyjne nagrody książkowe, ufundowane przez Dyrektora Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach, oraz dyplomy, oryginalnie ozdobione zeskanowanymi pracami wyróżnionych uczniów.

Przyjemny moment uhonorowania zwycięzcy konkursu,
Rafała Gawlika.

Dyplom wręcza
Maria Grabowska,
dyrektor PBW w Katowicach, obok
Bożena Zwierzyńska,
organizator konkursu.

Warto podkreślić, że zaprezentowane na konkursie trzy oryginalne prace
Rafała

to już właściwie grafika
profesjonalna.

Zwycięski ekslibris, blisko logo,
budzi powszechne zainteresowanie.

Dyplomy z wyrazami uznania za owocną współpracę otrzymały również nauczycielki (m. in. **Magdalena Rogowicz**, na zdjęciu obok od lewej. W środku **Anita Góral**, kierownik PBW Filii w Bytomiu). Nasze Koleżanki bibliotekarki zostały także „obarczone” misją przekazania swoim uczniom dyplomów, przygotowanych dla WSZYSTKICH uczestników konkursu.

Mniej oficjalna część spotkania upływała na miłych rozmowach przy poczęstunku, oglądaniu i analizie uczniowskich ekslibrisów, sporządzaniu pamiątkowych zdjęć. Goście z zainteresowaniem oglądali efektowną wystawę pokonkursową, na której wyeksponowano wszystkie prace uczniowskie.

Na spotkaniu można było również zobaczyć praktyczne zastosowanie ekslibrisów: ozdobione nimi książki oraz materiały promujące bibliotekę tj. ulotki informacyjne, zakładki i wizytówki biblioteki.

Wystawa pokonkursowa będzie ozdobą naszej placówki nie tylko w roku jubileuszowym, a zwycięski ekslibris na stałe zagości w materiałach bibliotecznych.

Bookcrossing

PBW w Katowicach, Filia w Bytomiu włączyła się również w zyskującą coraz większą popularność, promującą czytelnictwo akcję-zabawę „uwalniania książek”, znaną na świecie pod nazwą bookcrossing. Wystarczyła prosta modyfikacja zasad bookcrossingu do warunków instytucji (przyjęcie roli ogniwa pośredniczącego), by zachęcić naszych czytelników do dzielenia się z innymi swoimi książkami. W efekcie „uwolniliśmy”:

- w pierwszej edycji (rok szk. 2004/2005, finał w dniach 8-15 maja 2005 r., z okazji Tygodnia Bibliotek) - **ok. 200 książek**,
- w drugiej edycji (rok szk. 2005/2006, finał 8 czerwca 2006 r., w dniu III

Święta Wolnych Książek) - **ok. 80 książek**,

- w trzeciej edycji (rok szk. 2006/2007, finał 12 czerwca 2007 r., w dniu IV Święta Wolnych Książek) - **ok. 300 książek**.

Wśród „uwolnionych” pozycji znalazły się dzieła klasyków literatury pięknej, biografie artystów, władców i mężów stanu, wywiady i reportaże, sporo literatury dziecięcej i młodzieżowej, a także książki o charakterze poradnikowym, hobbystycznym i stricte rozrywkowym oraz literatura fachowa.

Przykładowi autorzy:

Balzac, Bidwell, Byron, Christie,
Conrad, Czechow, Faulkner, Goethe,
Hemingway, Hłasko, London,
Mickiewicz, Miłosz, Moliere, Mrozek,
Nowak, Orwell, Prus, Reymont,
Słowacki, Steinbeck, Stendhal,
Szekspir, Żeromski.

Nowych dziecięcych
i młodzieżowych czytelników
znalazły książki Bahdaja, Kiplinga,
Korczaka, Lindgren, Lagerlöf,
Montgomery, Musierowicz,
Ożogowskiej, Sienkiewicza,
Siesickiej, Szklarskiego, Verne'a,
Tolkiena, Twaina.

Akcja BookCrossing spotkała się z dużym zainteresowaniem użytkowników biblioteki i najbliższej społeczności lokalnej. Upowszechnianiu idei bookcrossingu towarzyszyła promocja biblioteki, a wspólne działania przyczyniły się do większej integracji czytelników i bibliotekarzy.

Powodzenie trzech dotychczasowych edycji przedsięwzięcia sprawiło, że nasz mały bookcrossing został włączony – już na stałe – w kalendarz pracy biblioteki

Ekspozycje prac plastycznych

Prawdziwą ozdobę biblioteki stanowią wystawy prac nauczycieli i uczniów szkół bytomskich oraz dzieci przedszkolnych. W ostatnich latach w bibliotece zorganizowano między innymi następujące ekspozycje:

- „Bytom w oczach dzieci” – rysunki uczniów SP nr 45
- „Dawny Bytom” – prace uczniów SP nr 2
- „Herb naszego miasta” - prace uczniów SP nr 2
- „Zwyczaje regionalne Górnego Śląska” – prace uczniów SP nr 2
- „Wazony i wazoniki” – prace uczniów szkoły specjalnej
- „Nitką malowane” – prace nauczycieli matematyki
- „Origami” – prace nauczycieli matematyki
- „Pory roku w przedszkolu” – cykl prac plastycznych dzieci z Przedszkola nr 45
- „Witaj w świecie masek” – maski karnawałowe wykonane przez uczniów klas początkowych szkół bytomskich
- „Ekslibris jubileuszowy Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach Filii w Bytomiu” – prace uczniów bytomskich szkół ponadgimnazjalnych.

W stronę biblioteki jutra

Wybitny semiolog, Umberto Eco, kierował niegdyś do bibliotekarzy nieco przewrotne wezwanie, by „uczyli się i Internetu, i CD-ROM-ów, by nauczyć naszych bliźnich czytać także książki”. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Katowicach, Filia w Bytomiu, wdraża tę ideę od lat. Począwszy od wieloletnich, usilnych zabiegów o nowoczesny sprzęt i dostęp do Internetu, poprzez przeprowadzoną w rekordowym tempie komputeryzację, po tworzenie i stałe wzbogacanie oferty elektronicznej. Chociaż podstawowym odbiorcą naszych usług jest środowisko lokalne, pozyskaliśmy już licznych wirtualnych użytkowników z wielu regionów kraju.

Mając na względzie potrzeby współczesnego użytkownika informacji edukacyjnej, pragnącego korzystać z ujednoliconych narzędzi wyszukiwawczych w dowolnie zlokalizowanych bazach danych, wprowadziliśmy w bibliotece nowoczesny język informacyjno-wyszukiwawczy (*Język Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej*), zapewniający kompatybilność z bazami Biblioteki Narodowej. Nauczyciele bibliotekarze naszej filii uczestniczą również, współpracując z Biblioteką Narodową i Centralnym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli, w tworzeniu ogólnopolskiego, edukacyjnego języka informacyjno-wyszukiwawczego – narzędzia krajowego systemu informacji edukacyjnej; prowadzą szkolenia z tego zakresu dla bibliotekarzy innych placówek. Działania te przekładają się bezpośrednio na podniesienie jakości warsztatów informacyjno-bibliograficznych bibliotek i wzrost efektywności poszukiwań czytelnicznych w bibliotecznych bazach danych.

Gromadząc, przetwarzając i ułatwiając pozyskiwanie wysokiej jakości informacji, działamy na rzecz tworzącego się społeczeństwa informacyjnego, społeczeństwa wiedzy. Mamy świadomość, że kształtujące się społeczeństwo wiedzy i związana z nim idea edukacji permanentnej to wielkie wyzwanie i wielka szansa dla bibliotek. Szczególnie bibliotek pedagogicznych, które w najbardziej naturalny sposób predestynowane są do wspomagania procesu ustawicznego kształcenia się obywateli. Dlatego staramy się być „organizacją uczącą się”: elastyczną, dynamiczną, ukierunkowaną na potrzeby środowiska. Obecnie najbardziej oczekiwane przez naszych Czytelników jest udostępnienie bibliotecznych baz danych poprzez Internet i związane z tym znaczne rozszerzenie zakresu usług, świadczonych drogą elektroniczną. Mamy nadzieję, że uda nam się zrealizować to zadanie do czasu kolejnego pięknego jubileuszu – tym razem 60-lecia istnienia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach, Filii w Bytomiu.